

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FEL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 46. SZ.
TELEFONSZÁM: 19.

Hazardjáték

A legszebb békeidők szomorúan magyar politikai eseményekre emlékeztek az a kicsinves eszközzel folytatott politikai küzdelem, amelyet Friedrich István vív a hatalom, a névleges hatalom megtartásáért.

Mintha csak a békebeli lapok politikai tudósításait olvasnók, — milyen szenzációk is voltak ezek valaha! — amikor ma is azt kell hallanunk napról-napra, hogy a „helyzet bizonytalan”, „X. Y. tárgyalásai meghiúsultak”, „A. B. folytatja tárgyalásait a kibontakozás érdekében” és így tovább a kétségbeesésig.

Amikor a sírból kellett már kihuzni a nemzetet, amikor a tudósok minden bölcsessége kevés, hogy új életet öntsön a tetszhalottba, akkor az új életet, az eddig történetekkel való teljes szakítást hirdető proféták, mintha mi sem történt volna, vagy talán mert több nem telik fölük, folytatják tovább a kuruzslást a régi recipe szerint.

Friedrich István a designált miniszterelnök háta mögött tárgyal a szociáldemokratákkal, két miniszteri sőt államtitkári állást kínál nekik, köztük a külügyi tárcát annak a Garami Ernőnek, akit pár nappal előbb „leleplezett” — s mikor a szociálisták nem állnak kötélnék s nem hajlandók vele együttműködni, akkor a szociálisták háta mögött „megfőzi” Heinrich Ferencet és megírta vele visszalépő nyilatkozatát.

Közben pedig — milyen ismerős ez a módszer is — küldöttségeket fogad sürgönyöket kap, melyek mind azt hangoztatják, hogy Friedrich István nélkül — non est vita.

Ha minden poklon keresztül elpusztíthatatlan életereje meg is tartotta máig Magyarországot, ebben a játékban, amelyben kiskalibérú játékosok könnyelműen teszik föl egy lapra egy nemzet lételét, el kellene pusztulnia az országnak, ha rövidesen véget nem vetnék ennek a hazardjátéknak. Azoktól a vezérektől, akik hivatottnak érzik magukat egy ujjaszülött ország új életének megalapozására, nemcsak azt kívánja meg a közvélemény, hogy új, eddig ismeretlen emberek legyenek, mert az a tény, hogy eddig ismeretlenek voltak; nem bizonyítja még rátermettségüket; hanem azt is megkívánja tőlük, hogy képesek legyenek egy emberöltői munka önzetlen elvégzésére.

Lovászy Márton designált miniszterelnök

Bécs, szeptember 12. A Neue Freie Presse jelentése szerint a budapesti entente-missziók vezetői megbízták Lovászy Márton volt minisztert az új kabinet megalakításával.

Lovászy nyilatkozata a helyzetről

Budapest, szept. 12. Lovászy Márton volt külügyminiszter egy hírlapíró előtt a következőkben fejtette ki véleményét a helyzetről és a Friedrich-kormányról:

— A Friedrich kormány még mindig egy lemondott kormány, amely betervezett egy javaslatot, illetőleg egy listát az entente hoz, amely azonban eddig megerősítést nem nyert. A Friedrich kormány azt hiszi, hogy az által, hogy ezt a listát összeállította, már kormányt alakított, holott ő csak javaslattételre hivatott fel a kormányalkítás tárgyában. Annál kevésbé tekinthető ez a társaság kormánynak, mert az összeállítás semmiképp sem felel meg a versaillesi sürgöny követelményének, amely szerint az új kormánynak az összes pártokból kell alakulnia, vagyis képviselőnek kell a társadalom valamennyi rétegét. A Friedrich kormányban a három társadalmi osztályból: a polgárság, földmivessz-tály és munkásosztályból tulajdonképpen egyetlen egy sincs megfelelően képviselve. Azok, a kik ott mint polgári elemek szerepelnek, lehetnek egyes pártoknak exponensei, de nem tekinthetők a polgárság képviselőinek. Ez áll a földmivessz- és munkásosztályra is. Azaz, hogy egy földmivest vagy egy munkást megtesz miniszternek, a képviselő kérdés megoldva nincs. A kormány ebből folyólag tudja, hogy helyzete nagyon ingatag és különböző fogásokkal akarja ezt a helyzetét erősíteni. A legújabb fogása az volt, hogy a volt designált miniszterelnökkel, Heinrich Ferencet aláíratott egy nyilatkozatot, amelyben ő azt állítja, hogy Friedrich István mellett áll a magyar közvélemény. Ezzel szemben az igazság az, hogy a nép legszélesebb rétegei köztében a legnagyobb elkésze- redés uralkodik a kormány ellen amiatt, hogy az országot koptatja csak azért, hogy még ideig-óráig hatalmon maradhasson.

Hiába hirdetik a kormány tagjai plakátokon és egyetlen újságjukban, a fehér Vörös Újságban, hogy nincs blokádnak. Ezt a házasszonyok jobban tudják. A valóság az, hogy a demarkációs területre egy tojást sem lehet behozni. Itt állunk a tél közből és Budapest milliói népe fűtőanyag, élelmiszer és egyéb legszükségesebb cikkek nélkül a legnagyobb nélkülözések néz elébe.

Nyugatmagyarország német vidékei kérdésében nagyon rossz fordulat következett be. Pár hét előtt még úgy állott a dolog, hogy az ország rész sorsát népszavazással döntenék el. Most azonban a békekonferencia véglegesen odátélt Német-Ausztriának Sopron, Moson és Vasme- gyék nyugati sávját, körülbelül négyezer lakossal. Ez nagyon súlyos veszteség ránk nézve és nagyon csodálatos, hogy a magyar közvélemény milyen közömbösen siklik el e kérdés mellett. Talán az az oka ennek, hogy a kormány egyetlen sajtóorgánumban egyetlen sorral intézte el ezt a kérdést és így a közönség felfogásába sem hatolhatott be a veszteség tudata. Ez a döntés azonban mindenestre mutatja, hogy milyen elbánásra számíthatunk a békekötés alkalmánál, ha a jelenlegi kormány addig fennmarad.

A zsidókérdés tekintetében teljesen azon az állásponton vagyok, amit a függetlenségi és 48-as párt legutóbbi értekezletén hozott határozatában kifejtett. Nem a fajt és felekezeti kell üldözni, hanem a bűnösöket, mert ha egész fajt és felekezeteit tesszük felelőssé, akkor az ártatlanok nagy tömegét sújtjuk, a bűnösök nagy tömegét pedig szabadon engedjük a felelősség elől s különben is elég volt már a gyűlölködésből, belviszályból, forradalomból és ellenforradalomból, legyen már egyszer rend, nyugalom és munka az országban, de ez csak úgy lehet, ha megszűnnek a belső harcok különböző formái, az osztály-, felekezeti- és faji harc és mindnyájan tudatára ébredünk annak,

hogy emberek vagyunk és egy hazának vagyunk a fiai. Ez annál kívánatosabb, mert ez a belső harc és gyűlölködés az országot a külföld előtt teljesen diszkreditálja úgy, hogy elvesz még az a kevés becsületünk is, ami megmaradt, pedig hát sorsunk fölött a döntés most a külföld, illetőleg az entente kezében van.

Azt az állapotot, hogy nincs sajtó, egy pillanatra sem volna szabad fentartani. Magának a kormánynak volna kötelessége elhárítani minden akadályt a lapok megjelenése előtt, mert így a kormány annak a jogos föl- tevésnek nyújt alapot, hogy nem tűri vagy nem bírja el a kritikát. Azt is meg kellene gondolni a kormánynak, hogy ezzel nagyon veszedelmes hasonlatosság mutatkozik közte és Kun Béla kormánya között.

A megoldás szerintem csak az lehet, ha a kormány elaget tesz az entente kívánságának, vagyis a polgárság, a földmivessz- és a munkás- ság valódi képviselőinek adja át a kormányhatalmat. Ennek az egyetlen kibontakozás- nak a lehetőségét akadályozza a Friedrich kormány makacssága.

A román hadseregparancsnokság rendelkezése

1919. szeptember 13. délután 3 óráig fogadják a menekülőket.

1. Vétkezésnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem orosz származással a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon közölni híroztalni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok Athelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bíróság által első és utolsó fokban fogják tárgyalni és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lejt pénzbüntetésre elítélni, amikor a fenti vétkek kémskedési és árulás-szándékkal történtek, a háború eseten érvényes büntetések táján párhuzalattal.

Felhívás az orosz foglyokhoz

Felhívás az osztrák-magyar hadsereg fogságba jutott és jelenleg Debreczenben tartózkodó orosz foglyok hogy szeptember 13-án, 14-én és 15-én délután fél 3 órától 5 óráig jelentkezzenek T. plecky Abram orosz főhadnagygal, (Hunyadi-utca 9. sz. n.) hogy hazaszállítsuk őket a névjegyzékbe felvételüknek. Figyelemre- telten az érdekeltek hogy ez az utolsó alkalom, melyre a román fő- parancsnokság a hazautazásukra engedélyezt.

Ami a legközelebbi jövőt illeti, azt hiszem, hogy az **entente döntése rövidesen meg fog történni** és én bízom abban, hogy a döntés olyan lesz, hogy véget vet ennek a kínos helyzetnek és a kibontakozás útját megnyitja.

Friedrich kísérlete a szociáldemokraták megnyerésére

Budapest, szept. 12. A szociáldemokrata pártnak a kibontakozásban való részvétele felől érdeklődött egy hírlapíró Peidl Gyula volt közéletmészési miniszternél, aki a következőket jelentette ki:

— Friedrich, amint a pártvezetésülésén hivatalosan jelentették, a múlt hét csütörtökén későn este elhivatott magához a pártvezetésen kívül álló három elvtársat **Friedrich azt fejtegette, hogy ajánlatos volna a szociáldemokrata pártnak belépni a kormányba.** Felajánlott két miniszteri tárcát a pártnak — köztük a külügyminiszteri Garami Ernőnek — (pár nappal korábban történt a »leplezés«) és öt államtitkári állást. Erről az illető elvtársak pénteken beszámoltak a pártvezetésnek, mire az egyhangú határozattal kimondotta, hogy **Friedrich urral kormányalakítási tárgyalásba nem hajlandó bocsátkozni.**

A pártvezetés határozata után szükségesnek tartottam, hogy mindenféle keletkezendő mendemondák ellenében Heinrich Ferencet informáljam arról a tárgyalásról és annak eredményéről. Heinrich borzasztóan fel volt habarodva, hogy Friedrich az ő és minisztertársai tudtán kívül új kormány alakításáról tárgyal a szociáldemokratákkal. Felhabarodását azután azzal fejezte ki, hogy — ahelyett, hogy lemondott volna kereskedelmiügyi tárcájáról — visszaadta megbízatását »az egyedüli jogforrás«-nak.

A part Garami Ernő ügyét teljesen tisztázottnak tartja és csak személyi hajszát lát benne. Itt fekszik előttem Garami Ernőnek egy bécsi lap számára tett nyilatkozata, amely annyiban tér el attól, amit a Lovászytól nyert értesítés alapján közreadtunk, hogy abban Garami azt mondja: **azért ment Lovászyhoz, mint külügyminiszterhez és jelentette neki a 700 font átvetelét, mert annak idején ő ugyan csak a külügyminiszteriumtól kapta a 700 fontot és spontán adta tudtára, vizsgálja meg, ez állami pénz-e.**

A továbbiakban Peidl azt a véleményét fejezte ki, hogy a **helyzet tarthatatlan** s attól kell tartani, hogy ehétség tör ki. Szemenszedett valótárságnak mondta Peidl a kormány lapjának azt a híret, mintha a Peidl kormány hamisított utleveleket adott volna. A beszélgetést Peidl így fejezte be:

— Hallottam Lovászy pártalakításáról, mely az összes polgári pártokat egyesitené. Mi föltete-

lezzük, hogy olyan platform alakul meg, amely lehetővé teszi nekünk az együttműködést.

Grünnpénzügyminiszter levele hamisítvány

A budapesti Reggeli Hírek szeptember 11-iki száma Helyreigazítás címmel az alábbiakat közli:

„A Reggeli Hírek mai számában Garami Ernő százezer koronája címmel megjelent Grün János dr. pénzügyminiszter levele, amelyet Garami Ernőhöz intézett volna. Mint most hivatalosan megállapítható, Grün János dr. pénzügyminiszter ilyen, vagy ehhez hasonló levelet nem intézett és nem is szándékozik intézni. Az állítólagos levél sajnálatos félreértés következtében került be a lapba, amit ezenel nyilvánosan is megállapítunk.“

Kormánybiztosok kinevezése.

A Friedrich-kormány úgy viselkedik, mintha igazán kormány volna. Legújabbán kinevezett egy sereg kormánybiztos, olyan helyekre is, ahol a főispáni állás be van töltve, többek között Hajdumegye területére is.

A hivatalos lap szerdai száma közli ugyanis, hogy a kormány Szomjas Gusztáv földbirtokost Hajdu, Szabolcs vármegyék kormánybiztosává nevezte ki. Ugyanez alkalommal kiterjesztette a magyar kormány Gedeon Aladár Borsod, Abauj-Torna, Zemplén vármegyék és Miskolc város kormánybiztosának hatáskörét Gömör és Kishont vármegyéknek a demarkációs vonalon innen eső részére, valamint Bartos János Komárom, Esztergom, Fejér, Győr vármegyék, Komárom, Győr és Székesfehérvár városok kormánybiztosának hatáskörét Veszprém vármegye területére is. Azonkívül a főispáni teendők ellátásával is megbízott kormánybiztos helyettesé nevezettek ki: Bottlik József nyugalmazott főispán Borsod vármegye, Bobory György járási főszolgabíró Hevesmegye, Horváth Bálint főszolgabíró Győr megye és Győr város, Percel Móric volt főispán kormánybiztos Komárom vármegye és Komárom város, Huszár Aladár Nógrád vármegyei másod főjegyző Hont és Nógrád vármegyék, Török Miklós budapesti lakos Tolna vármegye, Károlyi József gróf volt főispán Fejér vármegye és Székesfehérvár város területére kiterjedő hatáskörrel.

Vámhivatal Érmihályfalván Újabb személyszállító vonatok

Debreczen állomás főnöksége a következőket közli:

F. hó 11-től Kaba—Nádudvar között a 4108. sz. vonat, indul Kabáról 3.15 délután és 4.01. érkezik Kabára 5.45 reggel — naponként közlekedik; az előbbi csatlakozik a Debreczenből 11.30 délelőtt és 2 óra délután induló személyvonatokhoz, utóbbi csatlakozik a Debreczenbe reggel 7.25 kor érkező személyvonatokhoz. Ugyancsak forgalomba helyeztetnek folyó hó 11-től naponként közlekedő személyszállító tehervonatok Debreczen—Királyháza között; 17.52 es indul 5.30 reggel és 17.59 es érkezik délután 5.5

Továbbá közlöm, hogy a román kormány Érmihályfalva állomáson vámhivatalt állított fel és elrendelte, hogy a Szatmárnémeti és Székelyhid állomások irányába és viszont Debreczen állomás irányából Szatmárnémeti és Székelyhid állomások irányában Érmihályfalván átszállítandó mindenféle és bármily mennyiségű polgári küldemény Érmihályfalva állomáson megvámoltassék. Utí szükségletet képező podgyászok, továbbá a Szatmárnémeti állomás irányából Székelyhid állomás irányába és viszont Székelyhid állomás irányából Szatmárnémeti irányába Érmihályfalván át szállítandó küldemények nem esnek elvámolás alá. Az esedékes vámilletéket az érmihályfalvai vámhivatalnak készpénzben tartoznak a felek kiegyenlíteni, amely küldemények után az esedékes vámilletéket a felek nem fizetik ki, azon küldeményeket a felek veszélyére és költségére Érmihályfalva állomáson vissza tartják.

Elrendelte továbbá a román kormány, hogy a Nagyvárad—Érmihályfalva—Körösmező-vonal és az ezen vonalba beágazóvonalak állomásairól Érmihályfalván át Debreczen állomás irányába szállítandó minden nemű és bármily mennyiségű polgári küldemény, csakis a bukaresti kereskedelmi- és pénzügyminiszterium által kiállított kiviteli engedéllyel vehető fel vasúti szállításra. Evégből a feladók kötelesek a kiviteli engedélyt a fuvarozási okmányhoz hozzácsatolni.

Tótin Andor,
állomás főnök.

A vásárlási igazolványok továbbra is érvényesek

A főispán kiegészítő rendelete

Rá só István főispán legutóbbi rendelete, mellyel a megye területén gabona- és élelmickek vásárlását, illetve kiszállítását megtiltotta, félreértésekre adott alkalmat. Ezért a főispán újabb rendeletet bocsátott ki, mely minden félreértést eloszlat. Az új rendelet a következő:

A gabona és más élelmickek idegenek által történhető megszerzésének korlátozása tárgyában kiadott rendeletem kiegészítésül rendelem, hogy a tilto rendelkezés nem vonatkozik Debreczen város hatósága, a vármegyei városok és községek helyi hatóságai által a helybeliek részére jogosan kiállított beszerzési utalvány, illetve vásárlási igazolvány alapján való beszerzésekre, minek folytán kimondom, hogy az ilyen igazolványok alapján továbbra is lehet gabonát, vagy más élelmiciket beszerezni.

A román kormányválság

Kombinációk az új alakulásról

Bukarest, szept. 12. A kormányválság megoldás mára várható. E pillanatban a megoldás lehetőségeit még nem lehet tisztán látni, mert minden politikai párt a leghatározottabb formában hangoztatja, hogy a király az illető párt kívánságai szerint fogja a válságot megoldani.

Jelentős nyilatkozatot tett Maniu Gyula, aki szerint az Ausztriával való békeszerződés a Romániára nézve sértő alakjában alá nem írható. Ennek folytán csak olyan új román kormány számíthat az erdélyiek támogatására, amely a kormányzótanács elnökének álláspontját képviseli.

Take Jonescu és Avarescu tábornok hívei a leghatározottabb formában terjesztik azt a hírt, hogy a Bratianu kormányát csakis Take Jonescu-Avarescu kormány követheti. Viszont a liberális párt híveinek egy része azt állítja, hogy a Bratianu-kormányt bizonyosan egy Bratianu befolyása alatt álló tisztviselő-kormány fogja követni Manoleszku elnöklésével.

A liberális párt híveinek másik része ezzel szemben azt állítja, hogy a király továbbra is megtartja a Bratianu-kormányt, de a kormány néhány tagját kicserélik. (Dácia.)

Központi vásárcsarnok
Degenfeld-tér 8., Csapó-utca elején

42 nyilas csemegeszőlőt és dinnyetermést
megvettünk s így módunkban van kávéosk és vendéglősök részére, valamint nagyban és kicsinyben legolcsóbb árakat számítani.
Viszont eladók előnyben részesülnek.

Reváns, monarchia, antiszemitizmus

A nagyméretű szövetség programja

Bécs, szept. 12. Berlinből jelentik: Wietinghof báró elnöke alatti a nagyméretű szövetségi gyűlést tartott, amelyen a szövetség programját vitatták meg. Kiemelték, hogy a szövetség célja a reváns előkészítése, a császárság helyreállítása II. Vilmos alatt, Német-Ausztriának Németországba való csatolása és a német császárság megszabadítása a zsidóktól. (Dácia.)

Birdi döntés a szovjet-rendeletek ellen

Budapest, szept. 12. A budapesti büntető törvényszékén tegnap volt az első főtárgyalás azoknak a közönséges bűncselekményeknek sorozatában, melyek a szovjet-rendszerrel állottak összefüggésben.

Kertész Ernő löszergyári művezető volt a vádlott, akit az államügyészség 55,000 lei és 20,000 korona osztrák-magyar kékpénz elikkasztásával vádolt. A tárgyalás során megállapítást nyert, hogy Verő Arnold löszdebizományos volt alkalmazottjának, Kertész Nátán bankhivatalnoknak azzal adta át a lelt és a két 100 koronásokat, hogy rejtse el, helyezze biztonságba, nehogy a kommunisták elrabolják tőle. Kertész Nátán saját magánál sem érezte a pénzt biztonságban, úgyhogy fivérének, Kertész Ernőnek adta át megőrzés végett. Amidőn a proletárdiktatura elmult, Verő visszakövetelte a pénzt, de Kertész Ernő a pénz helyett azt a mesét adta elő, hogy még pünkösdkor ellopták tőle a Verő bankár pénzét, amidőn a villamoson utazott. Verő feljelentést tett Kertész Ernő ellen, akit a rendőrség letartóztatott.

A mai főtárgyaláson Kertész Ernő többi között azzal is védekezett, hogy a bankárnak tulajdonképpen nincs joga feljelentést tenni, mert hiszen a pénz elrejtésének dolgában Verő is bűnös. A proletárdiktatura során ugyanis népbiztosí rendelet jelent meg, amely idegen valutával való foglalkozást bűncselekménynek nyilvánított és tízévi kényszermunkával rendelt büntetni. Akkor tehát, amikor Verő a román lelt és az ugyancsak tiltott kékpénzt el akarta rejtteni, büntetésnek tekintendő és mint ilyen, a bűncselekmény keretén belül, panaszként nem szerepelhet.

A törvényszék büntetőtanácsa elutasította ezt a védekezést, Kertész Ernőt bűnösnek mondta ki a sikkasztás bűntettében és ezért négyévi börtönre ítélte el. Az ítélet megindokolásában kimondta a törvényszék, hogy a proletárdiktatura idején a népbiztosok és egyéb funkcionáriusok jogerővel rendelkezők nem bocsáthattak ki intézkedések törvénytelen, jogtalan és semmis, azoknak engedelmessé tenni senkinek volt köteles.

Aláírták az osztrák békeszerződést

A román delegáció megtagadta az aláírást

Páris, szept. 12. (Rádiótávirat.) Az ausztriai békeszerződést tegnap délelőtt 10 órakor aláírták. Miután a román békedelegáció kijelentette, hogy a szerződést csak abban az esetben írja alá, ha a békekonzferencia hajlandó tudomásul venni, hogy Románia nem ismeri el a békeszerződésnek a kisebbségek védelmére és a transzito- és gazdasági rendelkezésre vonatkozó 60 cikk-pontot, a román delegátusok nem írták alá a békeszerződést. A román delegáció vonakodása az itteni politikai körökben igen nagy feltűnést keltett. (Dácia.)

A bolgár béke

Versailles, szept. 12. A »Journal« értesülése szerint a bolgár békedelegáció holnap délután veszi át Neullyben a békeszerződést.

Páris, szept. 12. A bolgár békeszerződés már elkészült: a Thraciát illető feltételek kivételével. Thracia ügyében még nem észlelhető haladás. Az amerikai javaslat teljes kudarcot vallott és az új angol javaslat, mely szerint Kelet-Thracia autonómiát kapna, Thracia nyugati részét pedig Görögországhoz csatolhatnák, Venizelosnál erőlyes ellenállásra talál, aki egész Thraciát, Görögország részére követeli.

Dobrudsza Romániához marad

Páris, szept. 12. Az ötös tanács tegnapelőtti ülésén elhatározta, hogy visszautasítja az amerikai javaslatot, mely a bolgár békeszerződésbe annak a feltételeknek a felvételét követelte, hogy Románia köteles déli Dobrudsza egy részét visszahadni Bulgáriának. Ámbár Polke, az amerikai békedelegáció elnöke szívesen ragaszkodott követeléséhez, az ötös tanács elhatározta, hogy a bolgár békeszerződésben Kelet-Dobrudsza kérdésének megoldását nem is említi és e kérdés megoldását teljesen a román kormányra bizzák. A francia sajtó pártkülömbőség nélkül helyesli az ötös tanács határozatát és az amerikai békedelegáció magatartását élesen bírálja.

Az amerikai békedelegáció magatartása

Páris, szept. 12. Itteni politikai körökben különös érdeklődéssel tárgyalják azt a tényt, hogy az amerikai békedelegáció az első tíz nap óta teljesen ehenészes magatartást tanúsít Romániával szemben. Ennek a magatartásnak az indoka a francia politikai körök előtt nem egészen világos. A legismertebb párisi lapok némelyike azzal vádolja az amerikai politikusokat és kormányt, hogy minden javaslatukban és tettükben csak a pénzérdek vezeti őket és például gyanánt fölemelti Amerikának Jugoszlavia iránti különös rokonszenvét, aminek viszont az a magyarázata, hogy Jugoszlaviát, jessen kiszolgáltatva magát gazdaságilag Amerikának.

Az amerikai vezérkar Konstantinápolyban

Szaloniki, szept. 12. Konstantinápolyból jelentik, hogy az Amerikába utazott Pershing tábornok vezérkara Konstantinápolyba érkezett. Az amerikai vezérkar feladata az, hogy a Mustafa Kemal pása és Enver pása felkelése elleni katonai intézkedéseket vezesse. A vezérkar 16 tisztből áll, parancsnoka Harbor tábornok.

A békeszerződés ratifikálása Amerikában

Dolmar, szept. 12. (Szikratávirat.) Wilson elnök Omahában mondott beszédében kijelentette, hogy a békeszerződést véleménye szerint rövidesen ratifikálják. Pontosán azonban nem mondhatja meg előre, hogy a szenátust a szerződés mennyi ideig foglalkoztatja. (M. T. I.)

Német hajózásiak az entente kezén

Carnarvon, szept. 12. (Szikratávirat.) A »Lloyds Shippersregister« közlése szerint 43 egyenként tízezer tonnánál nagyobb német kereskedelmi hajót osztrák szét a szövetségesek között, Anglia hatót, Olaszország keltt, Brazília pedig egyet kapott. A többi hajót nem adták át végleges tulajdonba senkinek sem. Az amerikai lobogó alatt közlekedő német hajók között van a »Leviathan« és az »Agamemnon« is. (M. T. I.)

A titokzatos vasúti tolvaj

Szolnoki detektívek Debrecenben és Szatmáron kutatják a múltját.

Az elmúlt éjjel a debreczeni rendőrség figyelmén két szolnoki detektív jelent meg, akik egy 24-25 évesnek látszó fiatal embert kísértek. Elmondták a detektívek, hogy a magukkal hozott fiatal embert hét nappal ezelőtt a szolnoki állomáson csípték el egy zsebtolvajlása alkalmával.

Kilétét megállapítani nem tudták, mert nyomozásuk adatai szerint a fiatal ember általában különböző hamis neveket használt. Egy Barta Ferenc szatmári lakos nevére kiállított utazási igazolványt találtak nála, a szolnoki rendőrség gyanúja azonban az volt, hogy az igazolvány is hamis, illetve azt is lopás útján szerezte.

A detektívek felhívására a debreczeni rendőrség is megindította a nyomozást a fiatal ember kilétének megállapítására, a szolnoki detektívek pedig foglyukkal ma továbbutatták Szatmárra, hogy ott folytassák tovább a nyomozást.

A szolnoki rendőrséghez már eddig is számos feljelentés érkezett, hogy az éjszakai budapesti vonaton zsebtolvaj dolgozik, aki az alvó utasok zsebéből kivágja és a pénztárcákat elloplja. A rendőrség minden igyekezte hiábavaló volt, a tolvaj nem

tudta kézrekeríteni. Két nappal ezelőtt Ló Ignác kereskedő, aki a vonaton elaludt, arra ébredt fel, hogy valaki éles késsel megkarcolta a mellét. A sötétben megragadta az ismeretlen kezét, lármát csapott és az összszufolt utasok le is fűltek a késsel dolgozó tolvajt, aki a kereskedő mellén akarta a kabátot felvágni s közben megkarcolta a mellét. A szolnoki állomáson átadták a rendőröknek a veszedelmes vasúti tolvajt, akivel most szolnoki detektívek városról-városra utaznak, hogy kilétét megállapíthassák.

Pénzhiány miatt elhalasztották a ruhasegély-kérdés megoldását

Egy millió városi kölcsön

A városi tanács ma délelőtt két ízben is bizalmas ülést tartott, hogy a ruhasegély-kérdés sokat vitatott és megoldást sürgető kérdésében véglegesen határozzon.

Délelőtt féltízkor volt az első bizalmas ülés, amelyen Vargha Elemér dr. főjegyző beszámolt a csütörtöki bizalmas ülésen kapott megbízatás elvégzéséről, a pénzügyi intézetekkel és a pénzügyigazgatósággal folytatott tárgyalásairól.

Beható megvitatás után a tanács Magoss György dr. tiszti főjegyző indítványára elhatározta, hogy miután a ruhasegély-kérdés kiállítására három és fél millió korona szükséges, hajlandó a város, amennyiben a pénzügyi intézetek a három és fél millió koronás kölcsönt megadják, két millió korona erejéig az állampénztár javára garanciát vállalni, mástól millió koronát pedig mint saját kölcsönt vesz föl a város a bankoktól. Amennyiben pedig a pénzügyi intézetek a kölcsönt nem tudják nyújtani, akkor a város vesz föl másfél millió korona kölcsönt és ebből fedezi a saját alkalmazottainak ruhasegélyét.

Elhatározta a tanács, hogy kiküldi Vargha Elemér dr. tb. főjegyzőt, tárgyaljon még a mai délelőtti folyamán egy a pénzügyigazgatósággal, miután a pénzügyi intézetekkel és nyomban a tárgyalások befejezése után tegyen jelentés a tanácsnak.

Déli tizenkét óra után tilt ujból össze bizalmas ülést a tanács. Vargha Elemér dr. jelentette, hogy a pénzügyigazgatóság már vissza is vonta rendelkezését a ruhasegély ki-

HIREK.

fizetésére vonatkozólag, a Debreceni Első Takarékpénztártól pedig azt a felvilágosítást kapta, hogy azon az egy millió koronán kívül, amit a bankok már felajánlottak, többet nyújtani a debreceni pénztárszervezetek nem képesek.

Ezek után a tanács kimondta, hogy a kérdés fontosságát tekintettel bármikor hajlandó az állampénztár javára egy-két millió koronás kölcsönt garantálni, ha a bankok abban a helyzetben lesznek, hogy a kölcsönt nyújthatják. Az egy millió koronát pedig már holnap felveszi a város a saját számlájára a tanács és a főispán aláírása mellett.

Mivel azonban ebből az egy millióból 300,000 koronára van szüksége a közkórháznak és mintegy 100-150,000 koronát kell a halastó-gazdaság földmunkálataira fordítani, a fennmaradó összeg nem elegendő a városi alkalmazottak ruhasegélyének kifizetésére sem; a házipénztárban rendelkezésre levő összeg pedig az október elsején esedékes fizetésekre szükséges.

A tanács tehát kénytelen a városi alkalmazottak ruhasegélyezésére kiutalását elhalasztani arra az időre, amikor valamilyen módon a szükséges pénzt megszerezheti.

Pétervár ellen offenzíva készül

Kolceag ügye elveszett

Amsterdam, szept. 12. Az angol lapok azt jelentik Helsingforsból, hogy a szövetségesek készülöben lévő offenzívája miatt, amely Pétervár ellen irányul, Kronstadtból, Krasznajagorkából és Oranienbumból Oroszország belsőbb területeire szállítják a polgári lakosságot.

Páris, szept. 12. (Szikratávirat.) A szövetségesek legfőbb tanácsa mai ülésén tárgyalta azt a választ, amelyet az antant által követelt alkotmánymódosításokra vonatkozó német jegyzékre adni fognak. Ezután ama cikkek végrehajtásának módozataival foglalkoztak, amelyeket a békeszerződés a dűnamegji államok nemzetiségi kisebbségeinek érdekében tartalmaz. (M. T. I.)

Páris, szept. 12. Londonból jelentik, hogy a szövetségesek teljesen lemondtak Kolceag tengernagy ügyéről. Kolceag tiltakozó jegyzékére, amelyben ellenzi Nyugat-Oroszország új kormányának megalakulását, az angol kormány azt felelte, hogy a nyugat-orosz kabinet a szövetséges államok befejezésével jött létre s a szövetségesek Kolceagnak keleten szenvedett teljes veresége miatt kénytelenek voltak megkísérlni, hogy a bolsevikieket nyugatról támadják meg s hogy véget vessenek a bolsevikiek uralmának.

Herman Nándor

Iráni tehéneremű készítő divatterem
Hatvan-utca 31.

Készít:

férfiingeket, gallérokat
mórtékok szerint.

— **Szeptember 15-én viszszaelgázítják az órákat.** A hivatalos lap szerdai száma a miniszterelnök rendeletét közli, amely szerint a közép-európai időszámításra való visszatérés céljából az órákat 1919. évi szeptember 15-ére virradó hajnali 3 órakor vissza kell 2 órára igazítani. Az ekként kétszer jelentkező 2 órai megjelölés közül az elsőt 2 A-val, a másodikat 2 B-vel kell megjelölni.

— **Zliának fia született.** Basalból jelentik, hogy Zli ex-hercegné egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az újszülöttet Pranginsban keresztelték meg.

— **Előny a férfiaknak.** A város egyik női napidijasa egy megüresedett kezelő tisztviselői állásra való behelyettesítést kérte a főispántól. Rásó István főispán a kérvényre azt válaszolta, hogy az állást hosszú, kifogástalan szolgálattal rendelkező családos és hadviselt (rokkant) férfi napidijasoknak kívánja fentartani.

— **Jóteköny adomány.** Kapunk a következő sorokat: A „Nagyerdei Fürdő és Vendéglő Vállalat” által tölem vásárolt Palugyay-féle bor vételára és a Palugyay-féle pezsgő vételára között (adó nélkül) mutatkozó 1050 korona különbözetet a vevő cég a hatósági eljárás után nálam lefizetve, van szerencsém ez összeget a Népjóléti Hivatal által gondozott csecsemők ellátási céljaira felajánlani. Debreczen, 1919. szeptember 11. Hazafias üdvözléssel Ulman Salamon. — A jóteköny adományt rendelkezési helyére juttattuk.

— **Kirabolták a moszkvai állami bankot.** Stockholmból érkezett szikratávirat jelenti, hogy a moszkvai orosz állami bankot tizenhat tagból álló banda meglátadta és ez alkalommal két és fél millió rubel a rablók kezére került.

— **Sportmulatság.** Ma este lesz a Debreceni Nyomdász Sport Club nagyszabású táncmulatsága az Arany-Bika disztermében. A rendezőség mindent elkövet, hogy ezen estélyt felejthetlenné tegye az ott megjelentek részére. A táncmulatság kiemelkedő része a Wanstep-verseny lesz. Sokat ígér a szépségverseny is, mivel sok szép asszony és leány fog benne részt venni. Mulatságos lesz az amerikai házasság, ahol is minden szülei beleegyezés nélkül férjhez lehet menni és nemtetszés esetén el is válni. Igen szép ajándékok lesznek kiosztva a legjobb Wanstep-táncos párnak, a legszebb nőnek és a leglábbet férjhezmenő leánynak. Lesz ezekenkívül konfetti- és szerpentin-csata. A zenét Kiss Béla jóhírű zenekara szolgáltatja. Kezdeté este 8, vége reggel 5 órakor. Belépti-díj személyenként 10 korona. Meghívó nem lett kibocsátva. Reggelig érvényes külön kimaradási engedélyek a pénztárnál kaphatók. Felhívásokat köszönettel hírlapilag nyugtázzunk. Jegyeket előre lehet váltani a helybeli nyomdakban és a rendezőségnél.

— **Erdélyben csak földműves vásárolhat földet.** A nagyszebeni kormányzótanács legújabb rendelete arról intézkedik, hogy ezenfelül 10 holdig terjedő földet csak azok vásárolhatnak, akik beigazolják, hogy azelőtt is földműveléssel foglalkoztak. Tíz holdon felüli földet a tulajdonosa egyáltalán nem adhat el, kivéve abban az esetben, ha az adás-vétel házastársak vagy közeli rokonok közt történik.

— **Házasság.** Kiss Miklós és neje ezúton hívják meg rokonait és ismerőseit Margit leányuknak Fleisch Józseffel f. hó 16-án d. u. 4 órakor Zöldfa-u. 1 alatti lakásukon tartandó esküvőjére.

— **Továbbszolgáló altisztek a rendőrségen.** Tekintve a rendőrség létszámának megcsappanására, a város területén az élet- és vagyónbiztonság s általában a közrend fenntartásának biztosítása érdekében Rásó István főispán 92 hivatásos és továbbszolgáló altiszetet bocsátott át díjmentesen szolgáltatásra a városi rendőrséghez rendőri teendőkre. Felmentette ugyanis a várost a 92 altisztjárandósága fejében megállapított havi 27,600 korona megfizetése alól. Ezek az altisztek szolgáltatást nem teljesítettek, de fizetésüket kapták. A rendőrség sokat nyer a fejelemelt katonákkal.

— **10.000 koronás adomány a munkásfoglalkoztató intézetnek.** Debreczen város népjóléti hivatala pár héttel ezelőtt gyűjtést indított a hivatal kebelében felállítandó népjóléti intézmények céljaira. Hogy Debreczen város közönsége mily megértő szívet karolt fel a nemes intenciótól áthatott eme kezdeményezésünket, mutatja az a körülmény, hogy megjelent ma hivatalunkban Debreczen városi társadalmának egyik közismert tagja és inkgonitójának megörzéseit kérve 10.000 koronát ajánlott fel egy munkásfoglalkoztató intézet céljaira. Amidőn a nemes szívű adakozónak ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki, abban a reményben nozzuk ezta nagyközönség tudomasára, hogy ismérve helyes szociálpolitikai gondolkozásra valló mindenkor megnyilvánuló áldozatkészséggel, — a példa hatása alatt is gyűjtésünk oly eredménnyel fog járni, mely a remélt sikert is meghaladja. Debreczen város népjóléti hivatala.

— **Nóth zeneiskolájában** hegedű, zongora és cimbalomra a beiratás naponta reggel 9 órától esteli 6 óráig bármely időben Szentanna 20.

— **Francia nőkivétel.** A »Le Progres» írja: A francia nők diadala. A francia nők a legbüszkébb szíveket is meghódították. A Times szerint 100.000 amerikai és 3600 portugál kelték egybe törvényes házasságban francia nővel. Ha ez az arány szám a többi szövetséges csapatokra is áll, minden harminczatonára jut egy, aki tűzhelyhez Franciaországból vezet csinos feleséget.

— **Berlitz, francia nyelvtan** I. és II-ik részt megvételre keres Aczel könyvkereskedése.

— **Egy országot — egy nadrágot.** Az olasz lapok pikáns történetet közölnek József főherceg államcsínyével kapcsolatban, amelynek sikere majdnem egy nadrágon múlt. Amikor Habsburg József párt-híveinek hívására kiugrott az ágyból, amaz emlékezetes reggelen, rémülve vette észre, hogy az inasa — valószínűleg egy elhű bolsevik — egész ruhátárával együtt eltűnt. Hosszas keresgélés után az egyik „hűbűbű” feláldozta magát és felajánlotta a saját nadrágát Józsefnek, aki ebben a fölötte szűk és rövid nadrágban vonult be nagy diadallal a palotába.

— **Brüll és Kollin fogmütermét** áthelyezte Piac-u. 72. szám alá, Deák Ferenc- és Piac-utca sarok.

— **Nagy Gobelin kép,** valamint egy alig használt iri ruha eladó. Schwartz S. Piac u. 51., főpostával szemben.

— **Könyvtárat** és egyes műveit állandóan legmagasabb áron vásárol a cz. é. H. E. N. R. I. K. antikvárium. Első Takarékpályában. — Kiváncra házhöz megyek megtekinteni.

A gyógyszerárak öjjeli ügyelote

A debreceni gyógyszerárak a következő sorrendben tartanak öjjeli ügyelotet:

Szombat: Megváltó — Ferenc József-u. 18. Muraközy — Hunyadi-u. 5. Bocskay — Czegléd-utca 22. Csokonai — Mester-utca 43.

Vasárnap: Reménység — Csapó-utca 19. Arany Egyszaru — Kossuth-u. 8. II. Rákóczi — Külső vásártér 1. István Gondviselés — Homokkerti-u. 109.

Hétfő: Kigyó — Ferenc József-u. 33. Arany Angyal — Ferenc József-u. 50. Nádor — Sz. Anna-u. 66. Csokonai — Mester-utca 43. Magyar Korona — Péterfia-u. 10.

Kedd: Megváltó — Ferenc József-u. 18. Muraközy — Hunyadi-utca 5. Csillag — Árpád-tér 1. II. Rákóczi — Külső vásártér 1. Kossuth Lajos — Ferenc József-ut 30.

Szerda: Nap — Ferenc József-u. 3. Arany Egyszaru — Kossuth-u. 8. István Gondviselés — Homokkerti-u. 109. Bocskay — Czegléd-u. 22. Arany Sas — Hatvan-u. 60.

SZÍNHÁZ.

MÜSOR:

Vigszínház:

Szombaton: Délután: Tavasz énnepség, színmű, bemutató. Este: Tavasz énnep, színmű. Vasárnap: Délután: Szambul rózsája, operett. Este: Tavasz énnep.

Csokonai színház:

Megnyitó előadás.

13-án, szombaton: Mágus Miska, operett, Horváth Nusi fellépte.

14-én, vasárnap: Délután: Névtelen asszony, színmű. Este: Sárga csikó, népszínmű.

A Csokonai színház bérlete. A városi tanács ma délután bizalmas ülésen foglalkozott a Csokonai színház bérbeadásával. A tanács úgy határozott, hogy a színházi szerződést nem módosítja, hanem felhívja a szinígazgatót, adja be írásban a legutóbbi tanácsülésen tett 150,000 koronás ajánlatát s ha ez beérkezik, tanácsi határozattal mondják ki a színház bérbeadását. A bérleti összeg egyenlő részletekben október, január és április elsején előre fizetendő.

A színházi iroda hírei: Tavasz ünnep. Ma a Vig-színházban Bíró Lajos szenzációs színműve a Tavasz ünnep kerül színre másodszer, melynek tegnapi előadásán a társulat drámai ensemblesje maradandó őszinte sikert aratott. — Az Ocskay pár bemutatkozása. O Hilbert Janka opera és operett énekesnő és Ocskay Kornél opera és operett tenor énekes, akik kiálló tudásuk és tehetségük révén országos nevet vívtak ki maguknak, ma mutatkoztak be a Cigánybáró operettben. O. Hilbert Janka Saffit, Ocskay Kornél Barinkait játszik. — Ma nyit a Csokonai színház. Ma kezdődnek meg az előadások a Csokonai-színházban. Első előadás a Cigánybáró operett lesz. — Pacsirta A szezon legnagyobb sikerű operettje a Pacsirta foglalja le a Vig-színház jövő heti műsorát. Honthy Hanna, Borbély Lili, Helldai Jenő, Káldor és Székely lesznek a főszereplők. — Cyranó, de Bergerac. Edmond Rostand klasszikus romantikus drámájára készül a drámai személyzet, mely a jövő héten kerül színre a Csokonai színházban. A világhírű műnek reprise iránt természetesen igen nagy az érdeklődés. A címszerepet Bihari Akos játssza. — Előadások kezdete. Mindkét színházban az előadások 8 órakor kezdődnek.

Lenkoffy Ica és Rajnai Gábor főszereplésével a Faun című öt felvonásos regényes színjáték az Apollóban.

Bérlet kiváltás. (A színházi iroda jelentése.) Ma, szombaton kezdődik a Csokonai-szín-

ház előcsarnokában a bérlet kiváltás. Hivatalos órák delelőlt 9-12 ig, délután 3-5-ig. A törzskönyvelt bérlet jogai szeptember 16 án, kedden déli 12 óráig tartanak fent, azontul a bérletek az ujonnan jelentkezők részére adatnak ki Bérlet lehet 50 A) bérletre, 50 B) bérletre, vagy 50 C) bérletes előadásra. Bérleti árak: Földszint és II em. kispáholy 50 előadásra 3120 kor. Vigalmi-adó 318 kor. Pótfillér 42 kor. 42 fillér. Első félévi részlet összesen 1240 kor. 20 fillér. Földszint családi páholy 50 előadásra 3320 kor. Vigalmi-adó 498 kor. Pótfillér 66 kor. Első félévi részlet összesen 1942 kor. 20 fillér. Első em. családi páholy 50 előadásra 2600 kor. Vigalmi-adó 390 kor. Pótfillér 52 kor. Első félévi részlet összesen 1521 kor. Másod em. páholy 50 előadásra 1410 kor. Vigalmi-adó 216 kor. Pótfillér 28 kor. 80 fillér. Első félévi részlet összesen 772 kor. 40 fillér. Tamlásszék I. sor 50 előadásra 720 kor. Vigalmi-adó 108 kor. Pótfillér 14 kor. 40 fillér. Első félévi részlet összesen 421 kor. I. sor rendű tamlásszék 50 előadásra 640 kor. Vigalmi-adó 96 kor. Pótfillér 12 kor. 80 fillér. Első félévi részlet összesen 374 kor. 40 fillér. II-od rendű tamlásszék 50 előadásra 480 kor. Vigalmi-adó 72 kor. Pótfillér 9 kor. 60 fillér. Első félévi részlet összesen 282 kor. 80 fillér. III-ad rendű tamlásszék 50 előadásra 420 kor. Vigalmi-adó 63 kor. Pótfillér 8 kor. 40 fillér. Első félévi részlet összesen 245 kor. 70 fillér. A első félévi részlet a bérlet kiváltásakor, a második félévi részlet január hóban fizetendő. A bérlet másra át nem ruházható, sem albérletbe ki nem adható.

ARANY BIKA MOZI
Előleges jelentés
Vasárnap
Mozi-Varieté
Kezdete fél 9 órakor.

APOLLO
Szombat-Vasárnap
szeptember 13-14.
KNOBLENCHE EDWARD
színműve
A Faun
5 felvonásban.
Főszereplők: **Lenkoffy Ica,**
Rajnai Gábor,
Gyárfás Dezső.
Előadások 5, 7 és 9 órakor.

ŐSZI ÉS TÉLI IDÉNYEK!
NŐI RUHÁK || COSTUMEOK
FELÜLTÖK || ALKALMI TOILETTEK
kifogástalan készítését elvállalom.
Özv. Molnárné Ring Marie,
Kossuth-utca 9. I. em., kereszt épület.

Szegedi paprika
különlegesség.
valamin' marosfajár, szappanlőző szóda,
Kohler-csokoládé, fűs pergetett méz
nagyban és kicsinyben kapható
LINDENFELD J. JENŐ.

Feltűnő olcsón
készítünk férfiföltönyöket, fordításokat a legkényesebb ízlelésnek is megfelelően.
Egy öltöny fordítása 198 kor.
Egy öltöny tisztítása 25
8 nap alatt elkészülnek
KLEIN ÉS TÁRSA,
férfi szabó, Posta-u. 5.

Fuvarozást
ügy stráfszekérrel valamint kocsival helyben és vidékre olcsón elvállal
BLUM, Hatvan-u. 34.

Prima lenolajkence, clor-mész, ólom mázag (gelé) piros és zöld, úres boros, likőrös- és cognacos-üvegek nagyobb mennyiségben legolcsóbb napiárban kaphatók a **Szatmári Kereskedelmi R.-T.-nél SZATMÁRNÉMETI.**

LURION
cipővlasz, nagyban és kicsinyben is kapható
Csapó-utca 11. sz.
Özv. Csengeri-féle bazár.

Kiss Ferenc
női szabó
Debrecen, Piac-u. 56. sz., keresztépület
jzléses munkát jutányos áron készít.

Fűszer- és csemegeárak
Adler Testvérek
Ugyanitt lisztkönyvek elfogadtatnak.
Szent Anna-utca 13. szám.
(Kereskedelmi és Iparbank-palota.)

MEGHÍVÓ
a Gazdák sőtödéje Rt. debreceni cég 1919. évi szeptember hó 22-én d. u. 4 órakor Debreczenben, Bőszörményi-ut 15. sz. gyárhelyiségében az alábbi tárgysorozattal
évi rendes közgyűlést,
tart, melyre a részvényeseket ezenel meghívjuk.
Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság jelentése az 1917. és 1918. évekről.
2. A felügyelő bizottság jelentése az 1917. és 1918. évekről.
3. Az 1917. és 1918. évekről zárszámadások és mérlegek megállapítása, határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
4. Megüresedő igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagsági helyek betöltése.
5. Határozat a Rt. alaptörvényének felemelése tárgyában és a kibocsátandó új részvények átvétele és a vonatkozóan beérkezett ajánlat felett.
6. Alaptörvény felemelése esetén e részben és a Rt. hirdelményének megjelenésére vonatkozóan alapszabályok módosítása.
7. Esetleges indítványok.
Az 1917. és 1918. évi mérlegek és eredményszámok a Rt. irodájában (Debreczen, Bőszörményi-ut 15. szám) a közgyűlést megelőző 8 nappal a részvényesek rendelkezésére állanak.
Debreczen, 1919. szept. hó 10-ik napján
Az igazgatóság.

Létoriére örgróf.

— Regény. — (59)
Irta: SUE JENŐ.
A tanácsos újra bezárta a titkos fiókot.
— Mi baja, fiatalember? — kérdezte a tudós részvételleljesen vendégétől, aki lesütött szemmelült a könyvtárszobában.
— Bocssáson meg, uram, de e kézirat láttára, gyalázatos, bozasztó gondolat szállt meg, dacára a vendégszeretet szent törvényének.
— Talán kísértetbe jött, hogy elrabolja kincseimet? Létoriére szótlanul lehajította fejét.
— Csapjon föl, fiatalember! — mondta a doktor — nagyon is jól ismerem önt, — tette hozzá mélyen sóhajtván. — Nagy tisztelettel adózott szerzőnknek, hátha még a történetét is tudná a kéziratnak. — Rövid szünet után folytatta: — Akkor látna csak, hogy ki kellene mentenem

ama borzasztó kísértés alól, amely egy pillanatra elfogta. Sajnos, a tanácsos bizalma ennyiben maradt.
A két barát azzal töltötte a nap többi részét, hogy Casaubonusnak, Könignek, Ruppertinek a kedvenc költőiről írott kritikáit hallgatták nagy tudakosan. Rejtett szépségeket fedeztek föl benne, amelyek e kiadók figyelmét kikerülték.
Létoriére, kinek pompás emlékezőtehetsége volt, a legmagasabb fokozta Sphex doktor csodálkozását, amikor figyelmeztette, hogy a harmadik szatíra egyrésze Zenora, az első stoikusra vonatkozik. Szóval: a hosszú tudományos beszélgetés során egészen lebilincselte Sphex doktort Létoriére, amiben csodálatos módon segítette emlékező képessége és Persius buzgó tanulmányozása, amire Dominique tanácsa folytán csak nemrég szánta rá magát.
A perről egyik sem szólt egy szót sem. Az örgróf okosságból

hallgatóit róla, a tanácsos pedig zavarában nem tért rá, mert bármilyen kedvező volt is a véleménye Létoriérről, mégis keserűen godolt arra, hogy az ő szavazata nem biztosíthatná a fiatalember ügyét.
— Milyen kár, — kiáltott a tanácsos — hogy ön oly hamar elmegy Bácsbóll! Hosszu és boldog napokat tölthetünk volna együtt, istenünk megújuló csodálásában és elmondhatjuk volna neki:
Unum opus et requiem pariter disponimus ambo, Atque verecunda laxamus seria mensa.
(Munkához ülünk, együtt hagyjuk azt el és egyszerű ebéd vidítja meg aztán komoly reggelünket).
— Én is fajtalam, tanácsos ur, hogy nem tehetjük ezt, de az ember kénytelen feláldozni életét és gyönyörűségét a kötelességének.
Létoriére ezzel felállott.

A tanácsos csodálkozott, hogy az örgróf annyira tartózkodik pere említésétől és metsző tekintetét vetvén vendégére, így szólt:
— De a perről egészen megfeledeztünk.
— Hogyan gondolhainánk erre, doktor ur, hogyan gondolhatnánk anyagi érdekekre, amikor azzal a férfiuval éppen tisztelete tárgyáról beszélünk, aki osztozik csodálatunkban.
— Hm, hm, — felelt a doktor, fejét rázva és gunyosan mosolyogva, majd a következő verset idézte:
Mensa bona, fama, fides! haec clare et ut zudiat hospes; Illa sibi introrum et sub lingua immurmurat: Oh si Ebullet patruí praclarum fumus.
(Mi a becsület, erény? amit fennhangon kívánnak; halkán hozzátesszik aztán: Oh, milyen pompás gyszmenet követte ám az ipát.)
Köri. H. H.

Gyártmányaink:

Vasöntvények,
Malom berendezések,
Express gyorsítáló gépek,
Növény olajgyártási gépek,
Hydraulikus olaj- és borprések,
Modern transmissziók,
Henger rovátkolás.

Princz Testvérek
vasöntöde és gépgyára,
S Z A T M Á R.

Hamza és Zákány fuvarozási vállalat.

Iroda: Kossuth-utca 39.
Láng-szanaszatórium, földszint.

Elvállal mindennemű
teherfuvarozást ol-
csón és pontosan hely-
csőn és vidékre. :-:

Bádogos és szerelő műhelyem
Piac-u. 70. sz. házba
helyeztem.

Javításokat olcsón és pontosan
készítek.
KOLLMANN FERENCZ
Bádogos és szerelő m. Piac-u. 70.

Az időm beájtával a nálunk
leszállított árban
kefe-, meszelő- és ecsetárut
LEITNER és RÖMER
rövidáru nagykereskedése,
HATVAN UTCA 2. SZÁM.

Csemegeszőllő

naponta érkezik. Nagyban
és kicsinyben kapható

Darvas Miksa és Társa
csemegéüzletében,

Piac-utca 34., a főposta mellett.

Legdivatosabb öltönyö-
ket, uj és átalakításokat
legjutányosabban elvállal

Szőnyi János,
férfi szabó
Király-utca 2. szám.
(Lámpagyár mellett.)

Egy nagyobb vétel folytán
sikerült megvennem

női és férfi ruhaszöveteket,
valamint vásznakat,
zefíreket, schifonokat,
továbbá férfi és női
fehérneműeket, haris-
nyákat, zsebkendőket,
nagy választékban kapható

STARK SÁNDOR
üzletében
Piac-utca 7., Vocsey-ház.

Csemege- és fűszerárú üzletünket

megnyitottuk, melyben a legjobb
minőségű kül- és belföldi külön-
legességek állnak a vevőközön-
ség rendelkezésére.

Szíves pártfogásukat kérve
Csernyi József és Társa
Piac-utca 6. sz.

Riz Abadie

cigarettapapír
legkitűnőbb minő-
ségben nagyban és
kicsinyben kapható

Hegedűs és Sándor

irodalmi és nyomdai rész-
vényszerűség papírnagykeres-
kedésében Piac-utca 24. sz.

A közönség figyelmébe.

Mielőtt cipőszükségletét besze-
rezné, forduljon bizalommal

Weidner utódához,

ahol saját készítményű gyer-
mekcipők minden számban,
ugyszintén női és férfi cipők
állandóan kaphatók

Bathányi-utca 6. sz.

Csemegeszőllő,

fajdinnye, friss felvágottak,
valamint mindennemű cse-
megeárúk állandóan kaphatók

Piac-utca 55. sz.

Csemege-üzlet.
(Hungária-kövérház mellett.)

Farkas és Goldberger,

a Gyémánt Géza és Társa
" cég volt beltárgjai, "
tisztelettel értesítik a
n. é. közönséget, hogy

Hunyadi-utca 19. szám
alatt egy újonnan be-
rendezett

fűszer-, festék- és
gyarmatárú-üzletet
nyitottak.

APRÓ HIRDETÉSEK.

POSTA

Pa'er Hllem- jellegre levelek vannak
a kiadóban.

VÉTEL

Veszek és adok el mindenféle ókszeri,
aranyat, ezüstöt és drága kőveket.
Krámér József, József kir. herceg-
utca 8.

Öres boxkandósba bádogdobozokat és
füvegeket minden ában vesz Bartos-
bazar, Csapó u. 11.

Szépírodalmi könyveket, jó állapotban
levőket veszek. Cim a kiadóhiva-
talban.

Ócska elmet, Glomesöveket, tömitéseket
bármily mennyiségben vesznék. Cim
a kiadóban.

ELADAS

Eladó ház helyek: 200-300 négyszög-
öles területek Sámsoni-utca fronttal.
Vilmos laktanva mellett. Értekezhetni
Gardák Bankjánál, Kossuth u. 17.

Bárszék, fotelek, henteserek, matra-
czok, soberlik kaphatók. Javításokat
készítek Szántó kárpitos Hatvan- és
Zugó-utca sarok.

Zongora jó karban lévő, első rendű
gyártmány eladó. Cim a kiadóhiva-
talba adandó.

Prima méz 1 kilogramm 68 korona
Vetassy út-szerületben, Bethlen utca
36. alatt. Nagyobb vételnél áren-
gedmény. Ugyanott ecet kapható.

Dian-arvásár. Fajdinnye kilója 1 kor.
50 fill. Rákóczi utca 13.

Ritókülök, bőrdoboz, pénztárcák készí-
tését, valamint javítást elvállal Feuer-
mann bőrdoboz, Piac-utca 44. Ugyan-
ott egy tanuló fizetéssel felvétetik
Egy nagy vaskályha eladó. Csillag utca
59. sz.

Egy dupla 180-as felszerelt ablak el-
adó Kölcsey-utca 18. sz. alatt.

Vadonat új sötétkék női bárszék, női
hosszu, eladó. Libakert, Viola u. 22.

Egy pár 39-es sárga bagaria egész
cipő eladó. Honvéd-u. 55.

Kiűző szantoföld hét és fél hold, köz-
vetlen a város mellett, szabad kéz-
ből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy szép női cserépkályha eladó. Meg-
tekinthető Piac-utca 49. 2. ik udvar
az emeleti irodában.

Eladó téli kabát jó karban lévő, használt
ősi felöltő és egyéb apróságok 8-10
éves kisleány részére Bika bérház,
II. nm. 2. ajtó, d. u. 3-5 közt.

Ayest-hoz, teljesen új, mérsékelt áron
eladó. Értekezhetni délelben 12 és 2
óra között, Miklós utca 22.

Paprapárga jó erős, nagyobb mennyi-
ségben olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Elsőrendű női divat szabóság.

Mértékszertinti megrende-
sek, ugyszintén fordítók, a
legkényesebb izlések is
megfelelően készít

Morgenstern Manó és Rosner,
Szent Anna-utca 5. sz.

A t. hölgyközönség figyelmébe.

Az orthodox furdőkeze-
ség tisztelettel értesíti a t. hölgy-
közönséget, hogy a József kir-
ályi herceg-utcai rituális
furdót a mai kor igényeinek
teljesen megfelelően újonnan
átalakították és a nők részére
külön medencét építettek, ugy,
hogy most már a legkényesebb
izlésnek is megfelel.

Az orthodox furdőkezelők.

KERESLET

Büterosított szobát keresek főtérre vagy
főtérhez közeli utcában, külön bejá-
ratú, lehetőleg előszobával. Cim a
kiadóhivatalban.

Jó megjelenésű kereskedelmi képzet
komoly női leány állandó alkalmá-
zásra felvétetik. Sajátkezűleg írott
ajánlatok személyesen adandók át
vasárnap délelőtt 10-11 óra között
Kontsek Lászlónál, Kossuth-utca 15.
I. emelet

Főgépész kerestetik gép- és olajmalom-
ban azonnali belépésre, ki eszter-
gálás és szerelésben járatos és ezt
bizonyítvánnyal igazolni tudja, jelent-
kezzen tel pemen, ugyanott keres-
tetik azonnali belépésre kőszagfűtés-
ben jártas kőszagfűtő. Bertalmos,
Kifia ó fiu felvétetik Fischer Vilmosnál,
Dégenfeld tér 2. szám.

Keresek október elsejére 6 évi bérletre
10-15 katasztr. e sőszályu fekete
földet tanya és kuttal, a városhoz
legközelebb lévő helyen. Cim: Tökés
Lajos, Széchenyi ut 29.

Elsőrendű kabátvarrónők, ügyes kézi-
lányok azonnali felvételnek Gelb-
mann, Hatvan-utca 18.

Bejárónő felvétetik jó fizetéssel fél-
napra. Jelentkezhetni lehet Bika-
bérház II. em. 2. ajtó.

Egy mindenre leány jó fizetéssel fel-
vétetik e hó 15 dikére Péterfia-u.
11. sz. keresztútjól.

Magas jutalmat adnék annak, ki egy
fiatal házaspár részére megfelelő
2 szoba-konyhás lakást ajánlana. -
Cim a kiadóban.

Egy mindenre leány jó fizetéssel fel-
vétetik e hó 15-ikére Bika bérház,
II. em. 2. ajtó.

Simonyi uti, lehetőleg 2 szobás kerti
lakást ki adna hébe csupán a téli
hónapokra. Ajánlatot **OKTÓBER-
MÁRCIUS** jellegre a kiadóba kérek.

Elsőrendű Péterfia-ú levő 3 szobából
mellékhelyiségekkel álló udvari laká-
sotmal ugyanilyenül bárhol. Cim a
kiadóban.

VEGYES

Román-magyar nyelven kérvényeket ké-
szítek. Schwarz, Széchenyi-utca 31.
Singer varrógépeket le g jobban javít
Keszler A. műszerész, Széchenyi-
utca 1.

Román nyelre írok és fordítok bármil-
féle kérvényeket Ogonovsky, Kossuth
utca 11. sz., Dr. Ballay-iroda

Villamos szakra vágó legkomplikáltabb
munkát készít és javít Földvári
electrotechnikai gyár Széchenyi-u. 56.

Román nyelvre mindenfélé kérvénye-
ket írok és fordítok egész nap.
Haimovits, Szentanna 58.

Hoffer Sándor

bank bizományi irodája
Ferencz József ut 58. sz. a.

Bonyolult mindennemű bankszerző
ügyletet.

Észrevett jogatlanok adásvétőit.
Ajánl fizifát vizonteladókknak.

Csodaszép cipők

készülnek legpontosabban a
DREGÁN-cipőszalonban,
Király-utca 5.

Felölös szerkesztő:
DR. HEGEDŰS LORÁNT

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részv. társ.

Ceszural de Sublocotenentul Horla.